

Дізнайся про свої права в цифровому середовищі

Рекомендації Ради Європи щодо поваги, захисту та здійснення прав дитини в цифровому середовищі

Для дітей і молодих людей віком до 18 років

www.coe.int/children

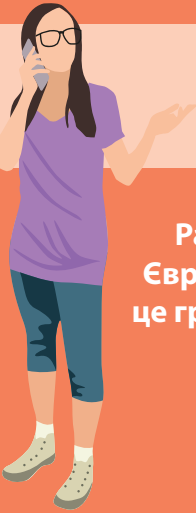
Розбудова Європи
для дітей та з дітьми

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Хто склав цей посібник і чому?

Рада Європи – це група із

47

країн Європи, що працюють разом заради досягнення миру та захисту прав людини.

Це допомагає країнам Європи захищати права дітей – твої права!

До них належать твої права в цифровому середовищі.

Рада Європи хоче, щоб дорослі та діти розуміли, що потрібно зробити, аби гарантувати, що діти користуються своїми правами в цифровому середовищі.

Права дітей – це обіцянки уряду дітям із метою допомогти їм мати dobre життя.

Цифрове середовище означає всі способи, у які діти використовують комп'ютери й Інтернет: смартфони та планшети, комп'ютерні ігри й соціальні мережі.

Про які найважливіші речі потрібно пам'ятати, захищаючи права дітей?

Є **5** речей, які завжди важливі та які має поважати будь-яка людина, що ухвалює рішення щодо тебе чи інших дітей:

- 1. Найкращі інтереси дитини** – один із найважливіших аспектів, який потрібно враховувати під час ухвалення рішень чи вживання заходів.
- 2. Від народження до 18 років діти змінюються.** Підлітки та малюки мають різні здібності й потреби.
- 3. До дітей не варто ставитися по-іншому без обґрунтованої причини.**
- 4. Думки дітей потрібно вислуховувати та серйозно ставитися до них.**
- 5. Уряди** повинні **заохочувати та підтримувати інших суб'єктів і співпрацювати з ними** (як-от компанії, вчителі, батьки та діти), щоб захищати права дітей.

«**Найкращі інтереси дитини**» – це коли під час ухвалення рішення на першому місці благополуччя дитини.

Органи влади, які повинні підтримувати дітей: національні, регіональні та місцеві органи влади та пов'язані з ними організації.

Які з твоїх прав потрібно захищати та чому?

Усі діти повинні мати можливість користуватися цифровим середовищем

Доступ має бути:

- дешевим (а якщо можливо, безкоштовним у громадських просторах);
- Можливим для людей з інвалідністю, людей, які живуть у сільських місцевостях або є мігрантами

Твоє право на інформацію

- Органи влади повинні гарантувати для тебе доступ до доречної інформації для дітей.
- Тобі варто навчитися поважати інших в Інтернеті (наприклад, не заохочувати цькування чи насильство).
- Компанії повинні надавати інформацію про умови використання, які ти можеш знайти та зрозуміти.

Твоє право на участь в ухваленні рішень

- Школи, органи влади, компанії та міжнародні органи повинні запитувати твою думку та серйозно ставитися до неї.

Твоє право створювати групи в Інтернеті та приєднуватися до них

- Коли ти користуєшся Інтернетом, органи влади чи інші суб'єкти не повинні стежити за тобою, окрім дозволених законом випадків.

Твоє право на гру

- Органи влади та компанії повинні підтримувати можливість дітей грати в ігри, бути креативними, розв'язувати задачі та працювати разом з іншими дітьми.

Твоє право на конфіденційність і захист особистої інформації

- Кожен повинен знати про твоє право на конфіденційність.
- Тобі потрібно дізнатися, як захищати конфіденційність своєї інформації в Інтернеті.
- Твоя особиста інформація повинна використовуватися лише з твого дозволу (або якщо тобі недостатньо років, з дозволу твоїх батьків) і лише в тому випадку, якщо це законно.
- Ти маєш розуміти, як використовується твоя особиста інформація та як видалити її чи виправити помилки.
- Розумні пристрої в іграшках чи одязі не повинні використовуватися для збору інформації про тебе.

Особисті інформація – це твої ім'я, вік, місце проживання та перебування.

Твоє право на освіту

- У школах є необхідні тобі цифрові технології.
- Ти маєш право здобути необхідні навички. Отримати підтримку в цьому, особливо важливо, якщо ти дівчина, твоя сім'я бідна чи в тебе є інвалідність.

Твоє право на захист від шкоди

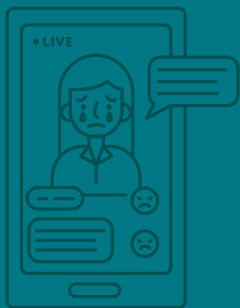
- Наявні перевірки вікових обмежень.
- Ти та твої батьки знаєте про цькування, а також, що робити у випадку шкідливого вмісту чи небезпеки з боку незнайомих.
- У тебе має бути змога легко повідомити про шкідливий вміст чи поведінку.
- Матеріали із сексуальним насильством над дітьми більше не поширюються в Інтернеті.

Імовірна шкода: цькування; примушування дітей до вчинення злочинів; заохочення сексизму, расизму, самогубства чи самошкодження; азартні ігри; сексуальне насильство; настільки часте використання комп'ютерів, планшетів і смартфонів, що воно завдає шкоди сну чи здоров'ю.

Що повинні гарантувати уряди й інші суб'єкти, щоб діти могли користуватися своїми правами в цифровому середовищі?

- Підготувати **закони та політику**, що захищають твої права в цифровому середовищі.
- Гарантувати, **що всі працюють разом**.
- **Інформувати й заохочувати** всіх, хто працює з дітьми, щоб вони розуміли й вживали всіх необхідних заходів для того, щоб діти могли реалізовувати свої права в цифровому середовищі.
- Гарантувати, що у всіх є доступ до цифрового середовища.

- Провести **дослідження**, щоб зрозуміти, яку користь ти можеш отримати від цифрового середовища та як захистити тебе від шкоди в ньому.
- **Скарги та засоби правового захисту**.
Уряди повинні гарантувати, що коли твої права порушують, ти та твої батьки можете поскаржитися, використовуючи прості для розуміння й використання засоби.

Засоби правового захисту: вибачення, видалення шкідливого вмісту, позов, виправлення неправильної інформації.

© Рада Європи, травень 2020 р.

Надруковано в Раді Європи

Макет та ілюстрація: Енді Метью, The Port Creative, Единбург (Велика Британія)

Усі запити щодо відтворення чи перекладу всього або частини цього документа належить адресувати Директорату з питань зв'язку (F-67075 Strasbourg Cedex або на адресу publishing@coe.int).

Ця публікація містить адаптовану версію Рекомендації CM/Res(2018)7 Комітету міністрів державам членам про принципи дотримання, захисту та реалізації прав дитини в цифровому середовищі.

**Переглянь ці рекомендації
та дізнайся про свої права в
цифровому середовищі!**

Щоб дізнатися більше про
заходи Ради Європи у сфері
прав дітей, див. сторінку:
www.coe.int/children

Хочемо подякувати професору Лорі Ланді та доктору Мішель Темплтон з Університету Квінз у Белфасті (Велика Британія), які допомогли нам підготувати цю адаптовану для дітей версію рекомендацій Ради Європи, а також ГО «Ла Страда-Україна, дітям-медіаторам та дітям-тренерам Національної Тренерської мережі та Національної медіаторської мережі, які брали участь у доопрацюванні українського тексту брошури.

**УНІВЕРСИТЕТ
КВІНЗ
БЕЛФАСТ**

ЦЕНТР З ПРАВ
ДИТИНИ

UKR

Рада Європи – це європейська організація, до складу якої входять 47 країн і яка має головний офіс у Страсбурзі, Франція. Її створили, щоб гарантувати, що всі ці країни захищають права людини, зокрема права дітей, запобігаючи будь-якому виду насильства щодо них і підтримуючи дітей, щоб розвинути весь їхній потенціал.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE